

1. csoport

1. **feladat:** Olvassátok el a 2. feladat kérdéseit és utána a kijelölt szöveget!

2. **feladat:** Válaszoljátok meg a következő kérdéseket! A válaszokat elég aláhúzni a szövegben. A nagykövet leírhatja magának egy külön lapra.

- a. Miért fontos a nemzetközi kereskedelem?
- b. Fogalmazzátok meg, hogy mi az a szabadkereskedelem!
- c. Fogalmazzátok meg, hogy mi az a protekcionizmus!
- d. Mik azok a vámok és kvóták? Mire használják őket?

Szabadkereskedelem és protekcionizmus

A nemzetközi kereskedelem hosszú múlttal rendelkezik. Általában azért kereskednek egymással az országok, mert így bővítik ki a **fogyasztási lehetőségeiket**.

A nemzetközi kereskedelemnek két alapvető formáját különítjük el, a szabadkereskedelmet és a protekcionizmust. **Szabadkereskedelemről** akkor beszélünk, ha a nemzet közötti kereskedelem a rendelkezésre álló természeti erőforrások különbözőségén és az ezzel szoros összefüggésben álló komparatív előnyök elvén alapul. A komparatív (összehasonlító, relatív) előnyök elmélete szerint az országok azoknak az árucikkeknek a termelésére specializálódnak, amelyek előállításában a legtermékenyebb.

A szabadkereskedelem és a protekcionizmus mindig egymás mellett létezett, létezik. A szabadkereskedelem tiszte, elméleti formája sosem valósulhat meg.

A **protekcionizmus** olyan gazdaságpolitikát jelent, amivel az állam a hazai gazdaság védelmében korlátozza az importot. E nélkül, előfordulhat az, hogy egy hazai termék versenyhátrányba kerül egy import termékkel szemben, azért mert az import termék olcsóbb, így a hazai termelők csődbe mehetnek.

A gazdasági protekcionizmus leggyakoribb eszközei a **vámok** és a **kvóták**. A vám az az importált termékekre kivetett adót jelenti, a kvóta pedig egy mennyiségi korlátozást egy adott árucikk behozatalára.

3. **feladat:** Ha végeztetek, várjatok addig amíg nem kell a nagykövetnek mozogni!

4. **feladat:** A jelre a nagykövet menjen el a következő csoporthoz (táblán jelölve) és foglalja össze 1 percben, hogy mi volt ebben a szövegben! Az itt maradó emberek, mondják el az érkező nagykövetnek, szintén 1 percben, hogy miről szólt a szöveg.

Ehhez segítség:

- A nemzetközi kereskedelem fontossága:
- A szabadkereskedelem és protekcionizmus:
- Vám:
- Kvóta:

5. **feladat:** Üljetek vissza a helyetekre!

6. **feladat:** A jelre olvasson le a csoportból mindenki 1 QR kódot, mindenki más QR kódot olvasson le! Ha öten vagytok, akkor az ötödik ember olvasson le egyet, ami már volt!

2. csoport

1. feladat: Olvassátok el a 2. feladat kérdéseit és utána a kijelölt szöveget!

2. feladat: Válaszoljátok meg a következő kérdéseket! A válaszokat elég aláhúzni a szövegben. A nagykövet leírhatja magának egy külön lapra.

- a. Fogalmazzatok meg, hogy mi az az embargó!
- b. Milyen okból szokás alkalmazni?
- c. Melyik ország használja nagyon gyakran ezt az eszközt?
- d. Mely országok hirdettek embargót melyik ország ellen a közelmúltban?

Embargó

Az államok alkalmazhatnak gazdasági szabályzásokat, tiltásokat pusztán politikai céllal, nem csak gazdaságival. A világpolitikában találkozhatunk olyan hírekkel, hogy valamelyik ország embargót hirdet valamelyik másik országgal szemben. Ez azt jelenti, hogy az embargót hirdető ország az áruforgalmat (import, export) korlátozza vagy szünteti be teljesen a másik országgal szemben. Ez gyakran jár együtt a politikai kapcsolatok, esetleg a beutazás, kiutazás korlátozásával is.

Az USA a történelme során több országgal szemben is alkalmazott embargót. Ezek közül a leghíresebb a Kubával, Észak-Koreával és Iránnal szemben hirdetett embargója. Az USA esetében azért tud ez nagyon hatásos lenni, mert az USA a Föld legnagyobb gazdasága és az ENSZ-en keresztül az embargóba több országot is be tud vonni. Minél fontosabb gazdaságilag egy ország, annál hatásosabb tud lenni az embargó.

Nemrégiben az Egyesült Arab Emírségek hirdetett teljes embargót Katar ellen, még a légteret is lezárták a katarai repülőgépekkel szemben.

3. feladat: Ha végeztetek, várjatok addig, amíg nem kell a nagykövetnek mozogni!

4. feladat: A jelre a nagykövet menjen el a következő csoporthoz (táblán jelölve) és foglalja össze 1 percben, hogy mi volt ebben a szövegben! Az itt maradó emberek, mondják el az érkező nagykövetnek, szintén 1 percben, hogy miről szólt a szöveg.

Ehhez segítség:

- Embargó:
- Miért használják:
- Példák:
- Legutóbbi embargó:

5. feladat: A jelre, üljetek vissza a helyetekre!

6. feladat: A jelre olvasson le a csoportból mindenki 1 QR kódot, mindenki más QR kódot olvasson le! Ha öten vagytok, akkor az ötödik ember olvasson le egyet, ami már volt!

3. csoport

1. feladat: Olvassátok el a 2. feladat kérdéseit és utána a kijelölt szöveget!

2. feladat: Válaszoljátok meg a következő kérdéseket! A válaszokat elég aláhúzni a szövegben. A nagykövet leírhatja magának egy külön lapra.

- a. Hány százalékkal nőtt a világgazdaság (összes GDP)?
- b. Ehhez képest hány százalékkal nőtt a nemzetközi kereskedelem?
- c. Néhány évtizede mire értették a nemzetközi kereskedelmet?
- d. Mára ez, hogyan alakult át?

A nemzetközi kereskedelem szerepe napjaink világgazdaságában

A nemzetközi kereskedelem növekedési üteme rendszerint meghaladja a világ összes GDP-jének növekedési ütemét. 2008 és 2011 között a világ összes GDP értéke évente átlagosan 2,5%-kal nőtt, addig a világ összes áru- és szolgáltatásexportja majdnem 5%-kal. Ez mutatja a nemzetközi kereskedelem fontosságát.

Az 1970-es években a nemzetközi kereskedelem alatt majdnem csak az egyes árucikkek világforgalmát értették. A 21. században már megkülönböztetjük az árukereskedelmet és a szolgáltatáskereskedelmet a nemzetközi kereskedelmen belül.

2011-ben a világ összes exportjának közel 20%-át már a szolgáltatási tevékenységek nemzetközi forgalma jelentette. A szolgáltatáskereskedelem lényegében az egyes termékek, tőkék, személyek és információk országhatárokat átlépő mozgásával kapcsolatos szolgáltatásoknak felel meg. Ezek lehetnek például egy külföldről vásárolt termékhez kapcsolódó szállítási vagy biztosítási költségek vagy a külföldről érkező szakértők díjazása, de ide kapcsolódhat sok internetes szolgáltatás is.

3. feladat: Ha végeztetek, várjatok addig, amíg nem kell a nagykövetnek mozogni!

4. feladat: A jelre a nagykövet menjen el a következő csoporthoz (táblán jelölve) és foglalja össze 1 percben, hogy mi volt ebben a szövegben! Az itt maradó emberek, mondják el az érkező nagykövetnek, szintén 1 percben, hogy miről szólt a szöveg.

Ehhez segítség:

- A világgazdaság növekedése:
- A nemzetközi kereskedelem növekedése:
- A nemzetközi kereskedelem régen:
- A nemzetközi kereskedelem ma:

5. feladat: A jelre, üljetek vissza a helyetekre!

6. feladat: A jelre olvasson le a csoportból mindenki 1 QR-kódot, mindenki más QR-kódot olvasson le! Ha öten vagytok, akkor az ötödik ember olvasson le egyet, ami már volt!

4. csoport

1. feladat: Olvassátok el a 2. feladat kérdéseit és utána a kijelölt szöveget!

2. feladat: Válaszoljátok meg a következő kérdéseket! A válaszokat elég aláhúzni a szövegben. A nagykövet leírhatja magának egy külön lapra.

- a. Milyen termékek uralják a világkereskedelmet?
- b. Ezen belül melyik ágazat termékei kezdenek teret nyerni?
- c. A szolgáltatáskereskedelemben melyik három tevékenység a legjelentősebb?
- d. Miért nehéz mérni a szolgáltatáskereskedelmet?

A nemzetközi kereskedelem meghatározó tendenciái

A világgazdaság általános fejlettségi szintjének - a tőkebefektetések és a kutatás-fejlesztési ráfordítások meghatározó jellegének - köszönhetően a világkereskedelmi folyamatok a **gyáripari** termékek uralják. A világ összes exportjának majdnem 75%-át a gyáripari termékek kivitele jelenti.

A gyáripari termékek rendkívül differenciált kategóriáján belül is jelentős átrendeződés tapasztalható a gépgyártási termékek javára. A gépek közül is a **legmagasabb technológiai szintet képviselő termékek kerültek előtérbe.**

A világ szolgáltatáskereskedelmének három fő része: a szállítás, a közlekedéssel, valamint a kommunikációval összefüggően szolgáltatási tevékenységek világméretű kereskedelme. Ez azt jeleneti, hogy az összes szolgáltatáskereskedelemnek majdnem a felét a kommunikációval és közel a 30%-át a közlekedéssel kapcsolatos szolgáltatások teszik ki.

A szolgáltatáskereskedelemhez tartoznak a **pénzügyi és biztosítási** szolgáltatások is, de ennek a mértékét statisztikailag nagyon **nehéz követni**, mert a világméretű pénzmozgásokat nehezen lehet követni.

3. feladat: Ha végeztetek, várjatok addig amíg nem kell a nagykövetnek mozogni!

4. feladat: A jelre a nagykövet menjen el a következő csoporthoz (táblán jelölve) és foglalja össze 1 percben, hogy mi volt ebben a szövegben! Az itt maradó emberek, mondják el az érkező nagykövetnek, szintén 1 percben, hogy miről szólt a szöveg.

Ehhez segítség:

- A nemzetközi kereskedelemben domináló termékek:
- A nemzetközi kereskedelemben domináló termékek közül ezek nyernek teret:
- Szolgáltatás kereskedelem 3 fő része:
- A szolgáltatás kereskedelem részei közül ezt nehéz követni:

5. feladat: A jelre, üljetek vissza a helyetekre!

6. feladat: A jelre olvasson le a csoportból mindenki 1 QR-kódot, mindenki más QR-kódot olvasson le! Ha öten vagytok, akkor az ötödik ember olvasson le egyet, ami már volt!

